

VERGİDE ADALET
ESİT İŞE ESİT ÜCRET
GÜVENCELİ ÇALIŞMA

İSTİYORUZ!

Büro Emekçileri Sendikası (BES) Genel Merkezi

Adına Sahibi: Fikret ASLAN (Genel Başkan)

Yazı İşleri Müdürü: Ahmet ACAR (Genel Basın Yayın Halkla İlişkiler Sosyal ve Dış İlişkiler Sekreteri)

Özel Sayı: 170 - Şubat 2016

Yönetim Yeri: Mithatpaşa Cad. No:56/5-6 Kızılay/ANKARA

Tel: 0.312 425 63 79 (pbx)

Fax: 0.312 425 61 82

Web: www.bes.org.tr

E-posta: bes@bes.org.tr

Baskı: Mattek Matbaacılık Basım Yayın Tanıtım Tic.San.Ltd.Şti.

Ağaç İşleri San. Sit. 1354 (Eski 21. Cad.) 1362. Sokak No:35

Yenimahalle-ANKARA - 0312 433 23 10 (pbx)

MALİYE BAKANLIĞI YENİDEN YAPILANDIRILMALIDIR...

2016 yılı itibariyle ülke genelinde tüm Vergi Dairesi Başkanlıklarında uygulamaya koyulacak olan Tek Vergi Dairesi Sistemi Eskişehir Pilot Uygulaması, binlerce maliye emekçisinin merakla izlemeye çalıştığı temel bir konuya dönüşmüştür. Sistemin nasıl kurulduğu, Vergi Dairesi Müdürlüklerinin nasıl birleştirildiği, Vergi Dairesi Müdürlüklerinin kapatılması ve merkezde toplanmasının maliye emekçilerine yansımalarının nasıl olacağı, iş akışının nasıl şekillendiği, yurttaşların yeni sistemle hizmete ulaşımının nasıl etkilendiği gibi onlarca sorunun cevabı el yordamı ile bulunmaya çalışılmaktadır.

Sendikamızın hazırlamış olduğu bu raporun amacı bu sorulara cevap üretmek ve Gelir İdaresi Başkanlığı'nın yeniden yapılandırma süreci ve geleceğine ilişkin sendikamızın yaklaşımlarını ortaya koymaktır.

2005 yılında, 5345 Sayılı Gelir İdaresi Başkanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunla birlikte başlayan yeniden yapılandırma çalışmalarının on yıllık süre içerisinde özellikle maliye emekçileri açısından içinden çıkılmaz sonuçlar doğurduğunu, yasanın amaç bölümünde yazılan hedefler açısından da tam bir fiyasko olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

Hatırlanacağı gibi bu kanunun amacı; “gelir politikasını adalet ve tarafsızlık içinde uygulamak; vergi ve diğer gelirleri en az maliyetle toplamak; mükelleflerin vergiye gönüllü uyumunu sağlamak; mükellef haklarını gözeterek yüksek kalitede hiz-

met sunmak suretiyle yükümlülüklerini kolayca yerine getirmeleri için gerekli tedbirleri almak; saydamlık, hesap verebilirlik, katılımcılık, verimlilik, etkililik ve mükellef odaklılık temel ilkelerine göre görev yapmak” şeklinde özetlenmekteydi.

Kısacası adaletli bir vergi sistemi, verginin tabana yayılması, denetimin artırılması, kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması, yüksek kalitede hizmet için maliye emekçilerinin “kalitesinin” artırılması ya da “kaliteli” maliye emekçisi istihdam edilmesi hedeflenmişti. Aradan geçen 10 yıllık sürede içerisinde yeniden yapılandırmanın sonuçlarına bakıldığında pek de belirlenen hedefler doğrultusunda sonuçlar ortaya çıkmadığı görülecektir.

Denetim oranları 2005 yılındaki oranların neredeyse aynıdır ve %3’lerde seyretmektedir. Ayrıca denetim ve vergi incelemelerinin kurumsal ve bağımsız yapılmadığı siyasi iktidarın vesaleti altında gerçekleşir hale geldiği herkesçe gözlenmektedir. 2011 yılında 10 Temmuz 2011 tarih ve 27990 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 646 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile doğrudan Bakana bağlı olarak faaliyet gösteren Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı (VDK) kurulmuştur. Vergi Denetim Kurulu Başkanlığının kurulmasıyla Maliye Teftiş Kurulu Başkanlığı, Gelir Kontrolörleri Başkanlığı ve Hesap Uzmanları Kurulu Başkanlığı kapatılmış, maliye müfettişleri, hesap uzmanları, gelir kontrolörleri ve vergi denetmenleri, vergi müfettişi adı altında birleştirilmiştir. Devlet gelir uzmanları birleşme dışında bırakılırken, Gelir İdaresi Başkanlığı’nın denetim planlamasının dışında bırakılması ya da Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü’nün Vergi Denetim Kuruluna bağlanmamış olması denetimin etkinliğini, vergilemede adaletin sağlanmasını ve kayıt dışı ile mücadeleyle öteleyen düzenlemeler olmuştur.

Aradan geçen 10 yıla rağmen kayıt dışı ekonomi oranı yaklaşık %30, kayıt dışı istihdam oranı ise %40 seviyesindedir. Dolaylı vergi oranlarının AB'ye üye ülke ortalamalarının iki katından fazla, %70'lerde seyretmesi, gelir vergisinin %80'ninin ücretlilerden toplanıyor olması verginin tabana yayılması hedefinin yerlerde süründüğünü göstermektedir.

Yine aradan geçen 10 yılda Gelir İdaresi Başkanlığı oluşturulmuş, 29 Vergi Dairesi Başkanlığı kurulmuş ancak 52 Defterdarlığa bağlı gelir birimlerinin doğrudan Gelir İdaresi Başkanlığına bağlanması sorunu halen çözülememiştir. Maliye Bakanlığı Gelir ve Gider olarak ikiye ayrılmıştır.

Aradan geçen 10 yıllık sürede gider birimleri olarak adlandırılan ve Maliye Bakanlığının taşra teşkilatı olan Defterdarlıklar (Muhasebe, Personel, Milli Emlak ve Muhakemat Müdürlükleri)'nin geldiği nokta tasfiye sürecidir. 5345 sayılı Yasanın yürürlüğe girdiği 2005 yılından beri Defterdarlık birimlerinin görevleri ya başka kurumlara devredilmiş ya da zaman içerisinde daraltılmıştır. Bütçe Dairesi Başkanlıkları kapatılmıştır. Döner Sermaye Saymanlıklarının çoğu kapatılmış, geri kalanının kapatılması işlemleri devam etmektedir.

Gelinen noktada Defterdarlık birimlerinin öncelikle küçültülmesi sonra da tasfiyesi düşünülmektedir. Gider birimleri olarak adlandırılan ve Maliye Bakanlığının taşra teşkilatı olan Defterdarlıklarda ilk dönemlerde tanınan kurum içi uzmanlık hakkı daha sonra 646 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kaldırılmıştır. Muhasebe uzmanlığı ve Milli Emlak Uzmanlığı kadroları bu kararname ile Defterdarlık Uzmanlığına dönüştürülürken 2011 yılından beri gider birimlerindeki maliye emekçileri bu adaletsizliğin giderilerek yeniden sınav açılmasını beklemek-

tedir. (*) Diğer taraftan uzmanlık kadroları için farklı bir görev tanımı yapılmamasına rağmen aynı işi yapan uzman-memur arasında 1.000,00 TL'yi bulan ücret farklılığı ortaya çıkmış, memur kadrosundaki maliye emekçileri mağdur edilmiştir.

Benzer bir durum Gelir İdaresi Başkanlığında yaşanmıştır. 2005 yılından itibaren dışarıdan alınan gelir uzmanları ile kurum içerisinden alınan gelir uzmanları, gelir uzmanları ile gelir uzmanlığı sınavlarına girme hakkı olmayan memurlar arasında, yine merkez teşkilatında bulunan uzmanlar ile taşrada görev yapan uzmanlar arasında yaratılan ücret farklılıkları Gelir İdaresi Başkanlığında da çeşitli huzursuzluklara neden olmuş iş barışını olumsuz etkileyen sonuçlar doğurmuştur. (**) Üstelik daha sonra sınava girme koşulunu sağlayan maliye emekçilerine yönelik sınav açılmayarak başka bir adaletsizlik daha ortaya çıkarılmaktadır. Gider birimlerinde olduğu gibi gelir birimlerinde de iş barışı ciddi yara almıştır. Aynı masada aynı işi yapan memur ve uzman kadrolar arasında 500,00 TL. ile başlayan maaş farkının günümüzde 1.300,00 TL'ye çıkmış olması, eşitsizliğin boyutunu da ortaya koymaktadır.

(*)

178 Sayılı Maliye Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararnamenin 43.maddesi gereğince 25.11.2006, 08.03.2009 ve 25.02.2011 tarihlerinde; 19.07.2001 tarih ve 24467 Sayılı Yönetmeliğe dayanılarak üç defa Muhasebe Uzmanlığı Özel Sınavı, 25.11.2006 tarihinde ise 24.08.1995 tarih ve 22384 Sayılı Yönetmeliğe dayanılarak Millî Emlak Uzmanlığı Sözel Sınavı düzenlenmiştir. 646 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Merkez birimlerindeki uzmanlıklar Maliye Uzmanlığı, taşradaki uzmanlıklar ise Defterdarlık uzmanlığı adı altında birleştirilmiş, kurum içinden uzman alımını sağlayan düzenleme kaldırılmış; Muhasebe ve Millî Emlak Uzmanlığı alımını düzenleyen yönetmelikler, 25.06.2012 Tarih ve 28334 Sayılı Maliye Bakanlığı Defterdarlık Uzmanlığı Yönetmeliği ile kaldırılmış, kurum içinden Defterdarlık Uzmanı alımına son verilmiştir.

Yine bu süre içerisinde yardımcı hizmetli kadrosundaki maliye emekçilerinin ek gösterge sorunu çözülmediği gibi, yeteri kadar görevde yükselme sınavı açılmamıştır.

Aradan geçen 10 yıllık süre içerisinde vergi hizmetlerinin dışsallaştırılması adına da önemli adımlar atılmıştır. Asıl işin unsuru olan temizlik, yemekhane, bilgi işlem gibi birçok iş taşeronla devredilirken, tahsilat büyük oranda bankalara, beyanname verme ve buna bağlı ceza işlemleri muhasebecilere, yine birçok iş de teknolojik gelişmelere bağlı olarak mükellefe devredilmiş durumdadır. Vergi toplama maliyetinin düşürülmesi hedefine bağlı olarak Gelir İdaresi Başkanlığındaki maliye emekçisi sayısının yaklaşık yarısının hizmetine ihtiyaç duyulmadığı söylemi bunun üzerine oturtulmaktadır ve açıkça Gelir İdaresi Başkanlığı'nın hem ölçeği hem de hizmeti üreten maliye emekçilerinin sayısı küçültülmeye çalışılmaktadır.

Bütün bu sonuçlar ortadayken 2015 yılına gelindiğinde Gelir İdaresi Başkanlığı'nın attığı adımlar var olan sorunlara yeni sorunlar eklemektedir. 10 yıldır yaşanan sürecin ortaya çıkardığı tablo kronikleşen sorunlar yaratmışken bu sorunlar ortadan kaldırılmadan atılan yeni adımlar çok daha ciddi sorunlar üretmeye adaydır.

()**

Gelir İdaresi Başkanlığı 5345 sayılı Yasanın geçici 3. maddesi gereğince 02.12.2006, 15.12.2007 ve 27.02.2010 tarihlerinde Gelir Uzmanlığı Özel Sınava açarak kurum içerisinde gelir uzmanı alımına gitmiş, 15.05.2010 tarihinde ve son olarak 6111 sayılı Torba Yasa'da tanınan bir sınav hakkı ile de 18.02.2012 tarihinde kurum içerisinde gelir uzmanı alımına gitmiştir. Yine 70 üzerinde puan alan ancak atanması yapılmayan maliye emekçileri ise mahkeme kararlarına istinaden 01.08.2010 tarihinde Gelir Vergisi Kanunu'nu değiştiren Torba Yasada yapılan düzenleme ile atanmıştır.

2015 yılı başında çıkarılan Vergi Dairesi Başkanlıkları Kuruluş Yönetmeliği, Tek Vergi Dairesi Sistemine geçiş için başlatılan Eskişehir Pilot alışması ve en son çıkarılan 24 saat esasına göre çalışma yönetmeliği Gelir İdaresi Başkanlığı'ndaki kaosu derinleştirecektir.

Anılan yönetmelik başta denetim, yoklama ve tahsilat birimleri olmak üzere Vergi Dairesi Müdürlüklerinde esaslı bir değişim ortaya çıkarmaktadır. 12 saat üzerinden oluşturulan iki vardiya (ilk vardiya 08.00-20.00, ikinci vardiya 20.00-08.00) günlük sekiz saatin üzerinde çalışmayı dayatırken, yapılacak fazla mesaiyi gönüllülük temelinden çıkarmakta ve 4 saat olarak gündeme getirmektedir. Karşılığının cret olarak ödenmesi ya da izin kullandırılması meseleleri ise belirsizdir. Oluşacak fazla mesai süresi kadar izin kullanımı idarenin taktirine ve vardiyanın uygulanmadığı döneme bırakılmaktadır. cret denmesi durumunda ise ayda en fazla 50 saat ve fazla mesailere katılanların yalnızca %10'u ile sınırlı olacağı ortadadır. Uygulama, angaryayı Gelir İdaresi Başkanlığında yaygınlaştırırken esnek ve kuralsız çalıştırmayı yerleşik hale getirecek ve birçok maliye emekçisine zorunlu emekliliği dayatmaktadır.

ESKİŞEHİR TEK VERĐİ DAİRESİ PİLOT UYGULAMASINA GENEL BİR BAKIŐ

Bu rapor, 17-18-20 Kasım 2015 tarihlerinde Genel Örgütlenme ve Eğitim Sekreterimiz Akın ŐIŐMAN ve Eskişehir Şube Başkanımız Ayhan GÜRLER tarafından Eskişehir Vergi Dairesi Başkanlığı birimlerinde çalışan maliye emekçileri ve idarecilerle yapılan görüőmeler sonucunda oluőturulmuőtur.

Tek Vergi Dairesi Sitemine 09.02.2015 tarihinde geçilmiőtir. Bu tarih hafta başına yani pazartesi gününe denk gelmektedir. Ocak/2015 tarihinde yeni sisteme geçileceği duyurulmuő, yaklaşık bir aylık süre içerisinde sistemin Eskişehir'deki maliye emekçilerine genel tanıtımı dışında hiçbir eğitim çalışması yapılmaksızın doğrudan hayata geçirilmiştir.

Geleceğin sistemi misyonu yüklenen Tek Vergi Dairesi Sistemi dönemin Maliye Bakanı Mehmet ŞİMŞEK'in talimatı ile apar topar 9 Şubat'a yetiőtirilmeye alıőılmıőtir. Maliye Bakanının hiçbir alt yapı çalışması yapılmadan apar topar Tek Vergi Dairesi Sistemine geçiş talimatı, yeni sisteme geçiş kararının Gelir İdaresi Başkanlığının ihtiyaçlarından ziyade siyasi ihtiyaçlara göre alınmıő bir karar olduğunu ortaya koymaktadır. Süreç, 28 Aralık 2014 tarihinde dönemin Maliye Bakanı Mehmet ŞİMŞEK'in "tek vergi dairesine geçiőin devrim niteliği taőıdıėı ve pilot uygulamasının da 2015 yılı Şubat ayında Eskişehir'de baőlayacaėını" basına açıklamasıyla baőlamıőtir.

Bakan ŞİMŞEK, yaptığı açıklamada, yeni modele ilişkin "vergi dairelerinin bankalar gibi tek tip olacağını, alıő veriő merkezleri gibi nüfusun ve ekonomik aktivitelerin fazla olduğu yerlerde Şube açılacağını, vatandaşın hizmete ulaşımının da daha kolay olacağını, vergiye uyumun artırılacağını, hem vatandaşın

hem de idarenin gereksiz maliyetlerden kurtulacağını, vergi dairelerinde uzmanlaşmanın artacağını, tüm işlemler elektronik ortamda olacağından şubelere gelen bir evrakın anında dijital ortama taşınacağını, bu sayede hem büyük yekun tutan kağıt masrafından kurtulacağını, işlemlerin daha hızlı ve etkin yapılabileceğini, mükelleflerin vergi bilincinin artırılması ve iletişim olanaklarının daha aktif kullanılması amacıyla da yeni birimlerin oluşturulacağını, mükelleflerin memnuniyetinin artacağını, dileyen vatandaşların bazı işlemlerini şubeler üzerinden değil yine bankacılık sisteminde olduğu gibi telefon veya internet aracılığıyla yapabileceğini” ifade etmiştir. Bakan ŞİMŞEK’in ballandıra ballandıra anlattığı Tek Vergi Dairesi Sisteminin gerçekte ortaya koyulan amaçlarla örtüşmediği Eskişehir Vergi Dairesi Başkanlığında bir süre zaman geçiren herkesçe kolayca gözlemlenecektir.

Tek Vergi Dairesi Sistemi, merkezi olarak kurulmuş, vergi daireleri müdürlükleri kayıtlarının birleştirilmesi merkezi olarak yapılmış, eski sistem 8 Şubat’ta kapatılmış, yeni sistem 9 Şubat’ta açılmıştır. Tek Vergi Dairesi Sistemi projesi somut olarak 2011 yılında gündeme getirilmiş, aradan geçen zaman içerisinde herhangi bir alt yapı çalışması yapılmamış, Kasım/2014’de çalışmaları başlatılmış, Ocak/2015’te fiili hazırlıklara başlanmış ve bir ay gibi çok kısa bir zamanda hayata geçirilmiştir. Diğer taraftan bu hazırlıklarda işin mutfağı yani vergi daireleri müdürlüğü çalışanları sürecin dışında bırakılmış, dolayısıyla pratikte karşılaşılabilecek sorunların öngörülememesi sorunu ortaya çıkmıştır.

Yüzeysel olmakla birlikte Tek Vergi Dairesi Sistemi ile ilgili hazırlık çalışmaları üst kademe yöneticileri ile yapılmıştır. Yeni sistem devreye girdiğinde yaşanan sorunların anında çözülemeyişi bu çalışmaların da ne kadar yetersiz olduğunu ortaya

koymuştur. Ön çalışmalarına katılmayan, hiçbir eğitime tabi tutulmayan maliye emekçilerinden yeni sistemde işlem yapması, mükelleflerin taleplerine cevap vermesi istenmiştir. Bir maliye emekçisinin tabiri ile “yüzme bilmeyen insanlar suya atılmış, hayatta kalmaları” istenmiştir. Bilgisayarlarda işlemler tıkanmış, veznelerde ödeme alınamamıştır.

Eskişehir Vergi Dairesi Başkanlığı, Yunus Emre, Battal Gazi, 2 Eylül ve Taşbaşı Vergi Dairesi Müdürlüklerinin kapatılması ve merkezde toplanmasıyla birlikte Tek Vergi Dairesi Sistemine geçmiştir. Dört vergi dairesinin kayıtlarının Eskişehir Vergi Dairesi Başkanlığı adı altında toplanması ve yeni sistemin oluşturulması merkezi olarak yapılmıştır. Dört vergi Dairesi Müdürlüğünde çalışan maliye emekçileri birleşme öncesinde hangi serviste çalışıyorlarsa birleşme sonrası Tek Vergi Dairesi Sisteminde de ağırlıklı aynı birimlerde görevlendirilmiştir. Örneğin birleşme öncesinde Taşbaşı Vergi Dairesi Müdürlüğünde icra-satış servisinde çalışan bir maliye emekçisi birleşme sonrasında Eskişehir Vergi Dairesi Başkanlığı İcra Müdürlüğünde görevlendirilmiştir.

Tek Vergi Dairesi Sistemine geçiş sonrasında Merkez, Çarşı, Çifteler ve Sivrihisar olmak üzere 4 şube açılmış durumdadır. Kısa vadede İki şube daha açılması planlanmaktadır. Merkez Şube Vergi Dairesi Başkanlığı ana binada, Çifteler ve Sivrihisar Şubeleri aynı adlı kapanan Vergi Dairesi Müdürlüklerinin hizmet binalarında, Çarşı Şube ise Defterdarlık binasının bir bölümünde hizmet vermektedir. Bundan sonra açılacak şubeler için kiralama yoluna gidilmesi düşünülmektedir. Merkez Şubede 24, Çarşı Şubede 40, Çifteler Şubede 11, Sivrihisar Şubede halen 13 maliye emekçisi görevlendirilmiştir. Görevlendirmeler büyük oranda ikametgahlara göre yapılmış, şimdilik ciddi anlamda sıkıntı yaşanmamıştır. Ancak orta vadede nüfus

yoğunluğuna bağlı olarak çeşitli bđlgelerde açılacak yeni şubelere gđrevlendirmelerin sorun yaratacağı sđylenebilir.

şubelerde yoklama işlemleri, sicil kayıtlarının tutulması, tebliğ, yazar kasa, terk, ilişik kesme, vergi levhası, mükellefiyet durumunu gđsterir belge, tahsilat, borç durumunu belirtir yazı ve şubelerin faaliyet alanına girmeyen vatandaş başvularını alma işlemleri yapılmaktadır. Merkez şube hariç diğer üç şubede de vezne ağılmış durumdadır. Veznelerde her tđrlđ kadro gđrevlendirilmekte, vezne gđrevlisi hem makbuz kesmekte hem de tahsilatı yapmaktadır. Yine yoklama ve tebliğ işlemlerinde de her kadro gđrevlendirilmektedir.

şube mđdđrlđklerinde şube yđneticisi olarak mđdđr ve mđdđr yardımcıları gđrevlendirilmiřtir. şube yđneticisi gđrevlendirmelerinde muhasebe yetki belgesi koşulu aranmaktadır. Muhasebe yetki belgesi bulundurması kaydıyla mđdđr ve mđdđr yardımcısı olmayan durumlarda gelir uzmanı da şube yđneticisi olarak gđrevlendirilebilmektedir. Ancak uzlaşmaya katılımda kadrolar üzerinden ücretlendirme yapılmaktadır. Ayrıca şubelere gđrevlendirmelerde mehil mđddeti kullandırılmamaktadır.

Tek Vergi Dairesi Sisteminde Eskişehir Vergi Dairesi Başkanlığı'nda 10 adet Grup Mđdđrlđđđ oluşturulmuştur. Hali hazırda beş Grup Mđdđrđ 10 Grup Mđdđrlđđđne bakmaktadır. 10 Grup Mđdđrlđđđne bağlı olarak 26 adet Mđdđrlđk oluşturulmuştur. şubelerle birlikte 30 yeni mđdđrlđk ağılmış bulunmaktadır.

- Vergilendirme Grup Mđdđrlđđđ: Gelir Vergisi Vergilendirme Mđdđrlđđđ, Kurumlar Vergisi Vergilendirme Mđdđrlđđđ, Sđreksiz Yđkđmlđlđkler Vergilendirme Mđdđrlđđđ ve KDV İade Mđdđrlđđđ.

-
- Gelir Yönetimi Grup Müdürlüğü: Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunları Müdürlüğü, Usul Kanunu Müdürlüğü, Tahsilat Kanunu Müdürlüğü, KDV-ÖTV Kanunları Müdürlüğü, Diğer Kanunlar Müdürlüğü.
 - Mükellefe Hizmetleri Grup Müdürlüğü: Mükellef Hakları ve İletişim Müdürlüğü, Mükellef Hizmetleri Geliştirme Müdürlüğü.
 - Tahsilat Grup Müdürlüğü: Takip Müdürlüğü, İcra Müdürlüğü, Satış Müdürlüğü.
 - Hukuk ve İhtilafı İşler Grup Müdürlüğü: Hukuk Bürosu.
 - Denetim Grup Müdürlüğü: Denetim Koordinasyon Müdürlüğü.
 - Muhasebe Grup Müdürlüğü: Muhasebe Müdürlüğü.
 - Strateji Grup Müdürlüğü: Strateji Müdürlüğü, Performans İzleme Müdürlüğü.
 - İnsan Kaynakları Grup Müdürlüğü: İnsan Kaynakları Müdürlüğü, Eğitim Müdürlüğü.
 - Destek Hizmetleri Grup Müdürlüğü: İdari ve Mali İşler Müdürlüğü, Evrak Müdürlüğü, Arşiv Müdürlüğü, Bilgi İşlem Müdürlüğü.

Eskişehir vergi Dairesi Başkanlığı ana binasında bulunan Merkez Şube bünyesinde vezne bulunmamaktadır. Ana binadaki vezneler Muhasebe Müdürlüğüne bağlı açılmıştır. İş yoğunluğuna bağlı olarak vezne sayısı artırılmaktadır. Vezneler numaratörle ödeme almaktadır. Normalde saat 16.00'da kapanması gereken vezneler, mükellef yoğunluğuna bağlı olarak 17.00'dan

sonra da açık tutulmaktadır. Fazla çalışma ücreti ödenemediğinden izin kullandırılmaktadır. İdarenin iyi niyetine bağlı bu uygulamanın, daha sonra sorun yaratacağı görülmelidir. Dosya inceleme ve sonuçlandırma görevi KDV İade Müdürlüğünde olmasına karşın idelerin ödenmesinin sorumluluğu Muhasebe Müdürlüğüne bırakılmıştır.

Dört vergi dairesi müdürlüğündeki KDV iade servislerinin birleştirilmesiyle oluşturulan KDV İade Müdürlüğü önce mükellef vergi numaralarına göre bölümlendirilmiş, daha sonra Gelir İdaresi Başkanlığının ülke genelinde VIP diye adlandırılan ayırtırmaya tabi tutulmuştur. Yüz bin TL üzerindeki ihracat iadeleri KDV İade Müdürlüğüne bırakılmış, yüz bin TL altındaki işlemler ile indirim ve tevkifat işlemleri Gelir ve Kurumlar Vergisi Vergilendirme Müdürlüğü bünyesinde açılan iade servisine yönlendirilmiştir.

Faaliyet sonlandırma işlemleri, Bilgi İşlem Müdürlüklerinde çalışan süpervizörler tarafından yapılmaktadır. Eski sistemde işlem hangi serviste yapılıyorsa sonlandırma o servis çalışanlarınca yapılmaktaydı. Ancak şubelerin faaliyet sonlandırma işlemleri şubelerce yapılmaktadır. Vezneler açık olduğu sürece gün sonu işlemleri alınmadığından Bilgi İşlem Müdürlüğü çalışanları da beklemek zorunda kalmaktadırlar.

Yine dört vergi dairesi müdürlüğünün evrak kayıt servisleri Evrak Müdürlüğünde toplanmıştır. Tek Vergi Dairesi Sistemi için ideal süreç mükellef başvurularının şubelerden başlaması üzerine kurulmuş. Vatandaşlar dilekçelerini şubelere verecek, evrak elektronik ortamda gerekli birimlere aktarılacak ve şubelere geri gönderilecek şekilde işlem sonlandırılacaktır. Ancak sistem konusunda vatandaşlar da bilgilendirilmediği için vatandaşlar şubelere gittiği gibi merkez birimlerine de gitmek-

te, maliye emekçileri vatandaşıla sıkıntı yaşanmaması adına bir şekilde dilekçeleri almakta ve işlemleri yapmaktadır. Bu da eski sistemin devam etmesine yol açmaktadır.

Ödeme emri ve ihbarnamelerin gönderilmesi öncelikle posta kanalıyla gerçekleştirilmektedir. Ancak posta yoluyla tebligatlarda adreslerin yanlış olması nedeniyle büyük oranda geri dönüşler olmaktadır. Geriye dönen tebligatlar yeterli ödenek gönderilmemesi nedeniyle daha sonra şubelere gönderilerek yoklama ve icra memurları eliyle yapılmaktadır. Özellikle yıl-sonuna doğru zamanaşımli tebligatlarda bu biçimdeki bir akışta tebligatların zamanaşımına uğrama riski yüksektir ki bu durumda sorumluluk maliye emekçilerine yüklenmektedir.

Tek Vergi Dairesi Sisteminde evrak üzerinden yapılan iş sayısı artmış durumdadır. Şubelere dilekçesini veren vatandaşın evrakla ilgili yapılan işlemi görmediği bir durumda bekleme süresi artmaktadır. Bekleme süresi arttıkça tepkileri de artmaktadır. Diğer taraftan evrak servisi çalışanlarının evrakı yanlış birimlere göndermesi durumunda evrakın dolaşımı artmakta vatandaşın bekleme süresini daha da artırmaktadır.

Her müdürlükte müdür adına evrakları havale eden dağıtıcılar bulunmaktadır. Dağıtıcılar gelir uzmanları arasından belirlenmektedir. Her bir evrak için sistem belirli süreler koymaktadır. Evrakla ilgili işlemler uzadıkça işlem yazısı önce sarıya, süre bittiğinde de kırmızıya dönüşmektedir. İşlemler dört ayrı programla takip edilmektedir. Bir programda tamamlanan işlem diğer programlarda tamamlanmamış görünmekte, kırmızı ikazı maliye emekçisi üzerinde strese neden olmaktadır.

Yine arşivler vergi türleri ve işe göre oluşturulmaktadır. Arşiv Müdürlüğü bünyesinde 6 adet arşiv bölümü kurulmaktadır. Gelir Vergisi Vergilendirme Müdürlüğü, Kurumlar Vergisi Ver-

gilendirme Mdrlg, Muhasebe Mdrlg, Sreksiz Ykmllkler Vergilendirme Mdrlg, KDV İade Mdrlg arşivleri ayrı ayrı oluşturulacaktır. Dört vergi dairesi mdrlklerdeki arşivlerin yukarıdaki esasa göre oluşturulması için gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin ayrıştırılması, sonrasında ise her mükellef dosyasının yine gelir ve kurumlar vergisi olarak ayrıştırılarak arşivlenmesi ciddi iş yükü yaratmaktadır.

Sistem yeni olmasına karşın kullanılan bilgisayarlar yenilenmemiştir. Bilgisayar ekranları kurulan yeni sistem açısından programın tamamının görülmesi açısından yetersiz kalmaktadır. Müdürlükler arası yer değişikliklerinde şifre değişikliği de gerekmektedir. Örneğin İcra Mdrlgnde çalışan bir maliye emekçisi Gelir Kanunları Vergilendirme Mdrlgne geçtiğinde yeni bir şifre almak durumundadır. Ayrıca müdürlüklerin bilgisayarları aynı şekilde formatlanmadığı için işlemler yapılırken tıkanmalar ortaya çıkmaktadır. Örneğin bir maliye emekçisinin haciz bildirisi düzenleme girişimi sistem tarafından engellenirken aynı birimin şefi tarafından işlem sonuçlandırılabilir.

Yetki ve sorumluluklar her düzeyde daraltılmıştır. Maliye emekçilerinin işle ilgili istediğı bilgiye erişimi kısıtlandırılmıştır. Örneğin Gelir ve Kurumlar Vergisi mükellefiyeti bulunan bir vatandaşın işini Gelir Vergisi Vergilendirme Mdrlgnde gerçekleştiren bir maliye emekçisi aynı mükellefin Kurumlar Vergisi açısından borcu olup olmadığını görememektedir. Bu da yeni yazışmalara neden olmaktadır. İşin tamamlanma süresini uzatmaktadır.

TEK VERGİ DAİRESİ SİSTEMİNİN SONUÇLARI

- Tek Vergi Dairesi Sistemi vergi hizmetlerini parçalamaktadır. Her düzeyde maliye emekçisi yaptığı işin tamamına hakimiyetini kaybetmektedir. Birimler vergi türlerine ve yapılan işe göre oluşturulduğundan her maliye emekçisi sadece kendi işine yoğunlaşmakta, diğer vergi türleri ve işlere karşı yabancılaşmaktadır. İşler parçalanmakta ve vasıfsızlaştırılmakta, Maliyeciliğin ağırlığı ortadan kaldırılmaktadır.
- Maliye emekçilerine verilen şifreler yapılan işlerin ancak belli bölümlerini görmelerine neden olmaktadır. Maliye emekçilerinin her şeyi görebilmesine imkan sağlamayan bu sistem bir tür maliye emekçilerine güvensizlik havasını pompalamaktadır.
- Vergi türlerine ve yapılan işe göre örgütlenen teşkilat yapısı bürokrasiyi artırmaktadır. Evrak dolaşımının elektronik ortamda yapılıyor olması avantaj yaratıyor gibi görünse de evrak başına yapılan iş sayısında ciddi artış ortaya çıkmaktadır.
- Şubelere başvuran vatandaşın işlem sonuçlanıncaya kadar şubede bekleyecek olması sistem üzerinden dolaşacak evrakın sistemden kaynaklanacak gecikmesi maliye emekçilerine tepkiye dönüşecektir.
- Bir mükellefin birden fazla vergi türünden işlemi doğacağından her işlem için farklı müdürlüğe dilekçe vermek durumunda kalacak bu durum iş süresini uzatacaktır.
- Şubelere görevlendirmeler hali hazırda bile sürgün tehdidi-ne dönüşmüşken gelecekte yaratacağı sorunlar artacaktır.

-
- Her maliye emekçisinin günlük ve aylık iş istatistikleri, hizmetin niteliği ve sistemin çarpıklıkları göz önünde bulundurulmaksızın Performans İzleme Müdürlüğüne gözdağına ve baskıya dönüştürülecektir.
 - Saatli bomba diye adlandırılan sarı ve kırmızı iş süresi ikazları, maliye emekçilerinin iş stresine neden olan unsurlara dönüşmektedir.
 - Oluşturulan Grup Müdürlükleri ve müdürlükler, yönetici sayısında gereksiz bir artışa neden olmaktadır. Gelecekte bu kadrolara yapılacak atamaların yeni adaletsizlikler üretme potansiyeli yüksektir.

Vergi Dairelerinin Tek Vergi Dairesi Sistemi ile yapılandırılmasıyla bahsedildiği gibi kayıt dışı ekonomi kayıt altına alınamaz. Bunun için çok kapsamlı ekonomi politikalarına ihtiyaç bulunmaktadır. Yapılacak biçimsel değişikliklerin vergi toplama hizmetlerinin esasını belirlemeyeceği ortadadır. Tahsili imkansız hale gelen vergi borçlarının terkinin meselesini bile çözemeyen Gelir İdaresi Başkanlığının Tek Vergi Dairesi Sistemi ile ortaya koyduğu hedefler ham hayaldir.

SONUÇ

Gelir İdaresi Başkanlığı kamu harcamalarının finansmanını sağlayan önemli bir kamu kurumudur. Bugün Gelir İdaresi Başkanlığının gerek vergilendirme, denetim ve incelemelere gerekse vergi hizmeti üreten maliye emekçilerinin çalışma koşullarına ilişkin uygulamaların bu kamu kurumunun iyi yönetilmediğini ortaya koymaktadır.

Toplanan vergilerin büyük bölümünün dolaylı vergi ve stopajlardan oluşması adil bir vergi sisteminin olmadığını göstermektedir. Temel tüketim maddeleri üzerindeki dolaylı vergilerin kaldırılması, istisna ve muafiyetlerin kaldırılarak servet vergisinin koyulması; açlık sınırı altındaki ücretlerin vergi dışı bırakılması, yoksulluk sınırı altındaki ücretlerin 1. Vergi diliminden vergilendirilmesi vergilendirmede adaletin sağlanması açısından atılacak acil adımlardandır.

Vergi denetimi ve incelemelerinde iki başlılığın ortadan kaldırılarak ya Vergi Denetim Kurulu Başkanlığının Gelir İdaresi Başkanlığına bağlanması ya da gelir politikalarının oluşturulmasında Vergi Denetim Kurulunun yetkilendirilmesi gerekmektedir.

Aradan 10 yıl geçmesine rağmen kayıt dışı ekonominin %40 oranında gerçekleşmesi, bir anlamda denetimlerin yetersizliğini ortaya koymaktadır. Yeteri kadar denetim personeli istihdam edilerek kayıt dışı çalıştırmaya son verilmelidir.

Maliye emekçileri arasında ayrışmayı derinleştiren, iş barışını ve huzurunu ortadan kaldıran ücret adaletsizliklerine son verilmelidir. Kadroların görev tanımları acilen yapılmalı, aynı

iŖi yapan kadrolar arasındaki ücret uğurumları kabul edilebilir seviyeye çekilmelidir.

Uzmanlık kadroları görevde yükselme yönetmeliği kapsamına alınmalı ve bu kapsamda acilen kurum içi uzmanlık sınavı düzenlenmelidir. Uzmanlık sınavına giriŖ koŖulları esnetilerek lise mezunu maliye emekęilerinin de bu sınavlara girme hakkı tanınmalıdır. Gelir ve gider birimlerinde halen ęalıŖmakta olan maliye emekęilerinin Maliye Bakanlığına bağlı olması nedeniyle bu birimlerde açılacak uzmanlık sınavlarına girmesi sağlanmalıdır.

Halen açık olan veznedar, icra memuru, VHKİ kadroları için personel alımına gidilmelidir. Rotasyon adı altındaki sürgün uygulamalarından vazgeçilmelidir. Atama ve Görevde Yükselme Sınavlarındaki kayırmacılığa; mülakat uygulamasına son verilmeli, periyodik olarak yükselme sınavı açılmalıdır.

Maliye emekęilerini denetim altına alma ve kapasitesinin üzerinde ęalıŖmaya zorlama aracı olan turnike ve kamera sistemleri kaldırılmalı, performans değerlendirmesi uygulamasına son verilmelidir. Angaryayı yaygınlaŖtıracak olan 24 Saat esasına göre ęalıŖtırma yönetmeliği kaldırılmalıdır.

Bütün bu sorunlar ęözüm beklerken Gelir İdaresi Başkanlığında Tek Vergi Dairesi uygulaması kaos yaratmaktan baŖka anlam ifade etmeyecektir. Yukarıda kısaca özetlemeye ęalıŖtığımız Tek Vergi Dairesi uygulamasının sonuçları tarif edildiği gibi vergi hizmetlerinin nitelikli üretilmesinden ziyade maliye emekęilerini yeni sorunların ortasına itecek hizmet niteliğini düşürecektir.

AKP İKTİDARI VE MALİYE BAKANLIĞI BU BAŞARISIZLIĞI KABUL ETMELİDİR!

2005 yılında IMF talimatları ile kurulan Gelir İdaresi Başkanlığı, gelinen süreçte şekilsel değişikliklerden öteye gidemezken, o dönemde ortaya konulan iddiaların gerisinde kalmıştır. Denetim, kayıt dışı ekonomi ve vergi tahsilâtı açısından yerinde sayan Gelir İdaresi Başkanlığı sürecinin en önemli sonucu maliye emekçilerini bölen uygulamalar olmuştur.

Gelir- Gider, Uzman olan-olmayan gibi suni ayrımlar, yapılanma sürecindeki fırsat eşitsizlikleri sonucu maliye emekçileri arasında ortaya çıkan ayrımcı uygulamalar, ücret adaletsizlikleri, istihdam belirsizlikleri ve pilot uygulamalar Maliye Bakanlığı'nı adeta bir yapboz tahtasına çevirmiştir.

Adil bir vergi sistemi için Maliye Bakanlığı'nın yeniden yapılması tartışmaya açılmalı, maliye emekçileri arasındaki ayrımcı uygulamalara ve ücret adaletsizliğine son verilmelidir. Maliye Bakanlığı'nda çalışanların söz yetki ve karar sahibi olacağı bir anlayış hayata geçirilmelidir.

MAAŞA YANSITILMASI,
VERGİDE VE ÜCRETE
ADALET,
PERFORMANS VE ROTASYON
UYGULAMALARININ KALDIRILMASI,
GÜVENCELİ İŞ, GÜVENLİ GELECEK
İNSANCA YAŞAM İÇİN

TALEPLERİMİZ

Maliye hizmetleri sınıfı oluşturularak tüm maliye emekçilerinin özlük haklarından görev tanımlarına kadar günümüz gerçekliğine uygun yeniden bir düzenleme yapılmalıdır.

Maliye Emekçileri Gelir İdaresi Başkanlığı'nın kuruluşundan bu yana suni ayrımlara tabi tutularak ayrıştırılmıştır. Bu ayrıştırmanın ve ötekileştirmelerin ortadan kaldırmasının adımı olarak öncelikle aynı işi yapan maliye emekçileri arasındaki ücret adaletsizliği ortadan kaldırılmalıdır.

Ek ödemelerin emekli aylığına esas kazanca dâhil edilmemiş olması emekliliği hak ettiği halde binlerce maliye emekçisinin emekli olmasının önünde en büyük engeldir. Ek ödemelerin emekli aylığına dâhil edilmesine dönük çalışmalar bir an önce başlatılmalıdır.

Kadro ve unvanlar arasındaki merkez/taşra ayrımına son verilmeli maliye emekçilerinin tamamına 3600 ek gösterge verilerek, maliye emekçilerinin kadrolarına göre iş tanımları biran önce yapılmalıdır.

Maliye emekçilerinin bir bütününü kapsayan uzmanlık sınavı bir an önce açılmalı, açılacak sınavlar belli periyotlarda tekrarlanmalıdır.

Görevde yükselme sınavlarında mülakat uygulamasından vazgeçilmelidir.

Yardımcı hizmetler kadrosunda çalışanlarla ilgili düzenli olarak görevde yükselme sınavı açılmalıdır.

Hizmet binalarımızla ilgili depreme dayanıklı olup olmadıklarına ilişkin Başkanlık tarafından çalışma yapılması talebimizde bu güne kadar somut bir ilerleme sağlanamamıştır. Kimi hizmet binalarımız hakkında "depremde riskli" olduklarına dair raporlar bulunmasına rağmen halen gereği yapılmamıştır. Bir an önce hizmet binalarımızla ilgili etütler yapılarak riskli binaların boşaltılması sağlanmalıdır.

Maliye emekçilerinin ulaşım sorununun çözümü için olmayan yerlerde servis uygulaması başlatılmalı, ihtiyaç duyulan yerlerde kreş açılmalıdır.

Hizmet binalarımızın fiziki koşulları (özellikle engelli çalışanlar ve mükellefler açısından) düzeltilerek, ücretsiz ve kaliteli yemek hizmetinin sağlanması gerekmektedir.

Denetim, yoklama icra ve tahsildarlık görevlerini ifa eden personelin ulaşım, yemek ve can güvenliğine ilişkin yaşadığı sorunlar giderilmelidir.

Güvenlik, teknik personel ve şoför kadrolarında çalışanlar fazla mesai yaptıkları halde karşılığında ücret alamadıkları gibi izinlerini kullanmakta da pratikte ciddi sıkıntılar yaşamaktadırlar. Bu sıkıntıların aşılması için gereği yapılmalıdır.

İl dışı görevlendirilen maliye emekçilerinin harcırah sorunu çözümlenmelidir.

Tayin taleplerinde eğitim ve sağlık gibi gerekçelerin dikkate alınarak bir an önce gereği yapılmalıdır.

Maliye Bakanlığı'nda 4/B, 4/C ve taşeron adı altında güvencesiz çalıştırmaya son verilmelidir. Tüm maliye emekçilerine güvenceli çalışma hakkı tanınmalıdır.

Turnike ve kamera sistemleri kaldırılmalı, performans ve rotasyon adı altındaki sürgün uygulamalarına son verilmelidir.

Sendikal faaliyetlerimizle ilgili kimi illerde yaşanan problemler ortadan kaldırılmalı sendikal taleplerimiz karşılanmalıdır. (İşyeri sendika panosu, sendika izini, işyeri temsilcilik odası vb.)

**EŞİT İŞE
EŞİT ÜCRET**

BÜRO EMEKÇİLERİ SENDİKASI

**GÜVENCELİ İŞ
GÜVENLİ GELECEK
İSTİYORUZ**

BÜRO EMEKÇİLERİ SENDİKASI

**BASKILARA
SÜRGÜNLERE
HAYIR**

BÜRO EMEKÇİLERİ SENDİKASI

**ÜCRET
ADALETSİZLİĞİNE
HAYIR!**

BÜRO EMEKÇİLERİ SENDİKASI

**İTİBARSIZLAŞTIRMAYA
HAYIR!**

BÜRO EMEKÇİLERİ SENDİKASI

**HER TÜRLÜ
AYRIMCILIĞA
HAYIR!**

BÜRO EMEKÇİLERİ SENDİKASI

**PERFORMANS
UYGULAMALARINA
HAYIR**

BÜRO EMEKÇİLERİ SENDİKASI

**İNSANCA
YAŞAYABİLECEK
ÜCRET İSTİYORUZ**

BÜRO EMEKÇİLERİ SENDİKASI

Mithatpaşa Cad. No: 56/5-6 Kızılay-ANKARA
Tel: 0312 425 63 79 (pbx) - Faks: 0312 425 61 82
e-posta: bes@bes.org.tr

www.bes.org.tr

@BES_Gnl_Mrk

Bes Gen Mrk

**MALİYE BAKANLIĞI'NDA
YENİDEN YAPILANMA SÜRECİ
VE TEK VERĐİ DAİRESİ
SİSTEMİ**

BÜRO EMEKÇİLERİ SENDİKASI (Şubat-2016)